

Рівненський державний гуманітарний університет
Художньо-педагогічний факультет
Кафедра театральної режисури

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Назва дисципліни	«Історія театральної режисури»
Викладач	Богатирьов Володимир Олександрович
Профайл викладача на сайті кафедри	
Е-mail викладача	Bogatyrevvladimir60@gmail.com
Посилання на освітній контент в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	
Консультації	Онлайн-консультації: - обговорення проблемних питань по підготовці до практичних занять , трактування інформації про напрямки в режисерському мистецтві видатних режисерів світового театального простору

2. Опис навчальної дисципліни

BC 05 «Історія театральної режисури» кількість кредитів ЄКТС – 3;
кількість годин – 90 годин, у тому числі 30 аудиторних годин, 60 годин самостійна робота;

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – п'ятий курс, 11 семестр

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

«Історія театральної режисури» належить до вибіркових навчальних дисциплін, освітній компонент циклу професійної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Режисури та майстерність актора», «Історія театру», «Теорія драми», «Європейські режисерські школи».

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Теорія і практика режисерської та акторської діяльності», «Історія театральної режисури», «Сучасні проблеми театру».

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни

«Історія театральної режисури» є технологічною складовою основної профільюючої дисципліни «Теорія і практика режисерської та акторської діяльності». Розширене вивчення творчого надбання провідних майстрів режисури за час існування театального мистецтва, розуміння специфіки режисури як професії має допомогти магістрантам сформувати власне творче кредо постановника.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія театральної режисури», є дати ґрунтовні знання з історії та методики режисерської діяльності, ознайомити режисера з режисерськими шуканнями протягом багатовікової історії театру. Сценічне мистецтво завжди мало своїх організаторів, ідеологів, художніх керівників. Під час вивчення дисципліни студент повинен ознайомитись з досвідом творчої та педагогічної роботи видатних режисерів та акторів над створенням сценічних образів у виставах.

5.3. Завдання вивчення дисципліни

Під час вивчення дисципліни «Історія театральної режисури» перед магістрантами ставляться **наступні завдання:**

дати студентам знання з історії театральної режисури. Познайти їх з змістом і значенням кращих здобутків театральної культури, збагатити загальний культурний і фаховий рівень студента. Ці знання допоможуть майбутньому режисерові кваліфіковано керувати творчим театральним колективом, добиватися відповідних результатів у репетиційній та педагогічній діяльності.

5.4. Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія театральної режисури» належить до вибіркового дисциплін.

Згідно освітньої програми підготовки магістра сценічного мистецтва дисципліна «Історія театральної режисури» займає місце у вибірково-компонентах та забезпечує формування таких загальних та фахових компетенцій:

1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
2. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).
3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

Фахові компетенції:

1. Здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі театального мистецтва для професійно досконалого володіння професією;
2. Вміння планувати і організувати творчо-виробничий процес, для забезпечення поетапності винайдення мистецького рішення драматичних вистав та постановки інших творів усіх видів і жанрів на високому художньому рівні;
3. Здатність використовувати професійно профільовані знання, уміння й навички та скеровувати роботу творчого колективу по адекватному втіленню авторського та режисерського задуму вибраними засобами відповідного мистецтва;
4. Здатність використовувати свої навички та вміння в розробці літературного, режисерського сценарію (експлікації), постановочного проекту, календарного плану створення вистави;

Згідно освітньої програми програмні результати навчання з спецкурсу «Історія театральної режисури» включають в себе сформовані уміння:

1. Вільно володіти основними поняттями і термінологією режисури та майстерності актора.
2. Теорію та практику режисерської постановочної та акторської виконавської діяльності.
3. Сучасні проблеми напрямки розвитку мистецької практики світового театру;
4. Історію та теорію театральної режисури, акторського мистецтва, кіно і телебачення.
5. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у театральній практиці та науково-дослідній роботі;
6. Мати навички провадження дослідницької та інноваційної діяльності;
7. Володіти нормами професійної культури викладу теоретичного матеріалу та лекторською майстерністю,
8. Співпрацювати з фахівцями художньо-постановочної частини, орієнтуватися в конструктивних особливостях та постановочних можливостях сценічного обладнання і матеріального оформлення вистави.
9. відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;
10. Сформувати судження про сучасний стан та тенденції розвитку художньої творчості, орієнтуючись на соціокультурну та політичну ситуацію в Україні;

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні	практичні	
1	Тема 1. Елементи режисури в античному театрі.	2		5
2	Тема 2. Функції режисера в середньовічному театрі і театрі епохи Відродження.	2		5
3	Тема 3. Характер режисерських обов'язків у театрі класицизму.	2		5
4	Тема 4. Формування режисерських функцій у театрі Просвітництва.	2		5
5	Тема 5. Романтизм та його роль у розвитку сценічного мистецтва.	2		5
6	Тема 6. Реалізм та пошуки художньої єдності вистави.	2		5
7	Тема 7. Режисура 50-60х років XIX століття.	2		5
8	Тема 8. Народження режисури як професії.	2		5
9	Тема 9. Розвиток мистецтва режисури в Росії.	2		20

	Тема 10. Режисура українського театру корифеїв.		1	
	Тема 11. Режисура МХАТ як нова сторінка розвитку європейського театру	2		
	Тема 12. Режисерські шукання К.С. Станіславського		2	
	Тема 13. Режисерське новаторство Є.Б.Вахтангова		2	
	Тема 14. Режисер-реформатор Лесь Курбас		2	
	Тема 15. Режисерські шукання Всеволода Мейерхольда		2	
	Тема 16. Вплив режисури Г.О.Товстоногова на творчий розвиток сучасної режисури		1	
	Тема 17. Режисерські позиції Сергія Данченка		1	
	Разом	20	10	60

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти РДГУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Тема 1. Елементи режисури в античному театрі.	5		Усне та письмове опитування
2	Тема 2. Функції режисера в середньовічному театрі і театрі епохи Відродження.	5		Усне та письмове опитування
3	Тема 3. Характер режисерських обов'язків у театрі класицизму.	5		Усне опитування
4	Тема 4. Формування режисерських функцій у театрі Просвітництва.	5		Практичне завдання
5	Тема 5. Романтизм та його роль у розвитку сценічного мистецтва.	5		Усне та письмове опитування
6	Тема 6. Реалізм та пошуки художньої єдності вистави.	5		Практичне завдання
7	Тема 7. Режисура 50-60х років XIX століття.	5		Перевірка практичного завдання
8	Тема 8. Народження режисури як професії.	5		Перевірка практичного завдання
9	Тема 9. Розвиток мистецтва режисури в Росії.	2		Перевірка практичного

				завдання
10	Тема 10. Режисура українського театру корифеїв.	2		Перевірка практичного завдання
	Тема 11. Режисура МХАТ як нова сторінка розвитку європейського театру	2		Перевірка практичного завдання
	Тема 12. Режисерські шукання К.С. Станіславського	2		Перевірка практичного завдання
	Тема 13. Режисерське новаторство Є.Б.Вахтангова	2		Перевірка практичного завдання
	Тема 14. Режисер-реформатор Лесь Курбас	2		Перевірка практичного завдання
	Тема 15. Режисерські шукання Всеволода Мейерхольда	2		Перевірка практичного завдання
	Тема 16. Вплив режисури Г.О.Товстоногова на творчий розвиток сучасної режисури	2		Перевірка практичного завдання
	Тема 17. Режисерські позиції Сергія Данченка	2		Перевірка практичного завдання
	Разом	60		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна література

1. Аникст А. Теория драмы от Аристотеля до Лессинга. / А. Аникст. – М., 1968.
2. Бояджиев Г. Вечно прекрасный театр эпохи Возрождения. / Г. Бояджиев. – Л., Искусство, 1977.
3. Бобошко Ю. Режисер Лесь Курбас. / Ю. Бобошео. – К.: Мистецтво, 1987.
4. Волицька І. Театральна юність Лесея Курбаса. \ І. Волицька. – Львів, 1995.
5. Герасимов Ю. У истоков режиссуры. / Ю. Герасимов. М.: ВТО, 1976.
6. Данченко С. Бесіди про театр. / С Данченко. – К., 1999.
7. Станиславский, К. С. Актерский тренинг. Учебник актерского мастерства / К. С. Станиславский. – Москва : АСТ, 2009. – 448 с. – (Золотой фонд актерского мастерства).
8. Станиславский, К. С. Искусство представления / К. С. Станиславский. – Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2010. – 192 с.
9. Станиславский, К. С. Работа актера над собой. М. А. Чехов. О технике актера : антология. – Москва : АРТ, 2008. – 496 с.
10. Теоретические основы создания актерского образа. – Москва : ГИТИС, 2002. — 180 с.
11. Чайковський Д. Шляхи розвитку режисури як професії. / Д. Чайковський. – Київ-Львів, 1997.
12. Чехов, М. А. Тайны актерского мастерства. Путь актера / М. А. Чехов. – Москва : АСТ, 2009. – 560 с. – (Золотой фонд актерского мастерства).

Додаткова література

1. Бажанова, Р. К. Феномен артистизма и его театральные разновидности / Р. К. Бажанова // Обсерватория культуры. – 2010. – № 4. – С. 42–49.
2. Вокруг актера : сб. ст. победителей Пятого Всероссийского конкурса студенческих работ / отв. ред. Г. А. Лапкина, А. А. Чепуров ; редколлегия Г. А. Лапкина [и др.]. – Санкт-Петербург : Изд-во СПбГАТИ, 2002. – 200 с.
3. Кокорин, А. Вам привет от Станиславского : учебное пособие / А. Кокорин. – 2002. – 224 с.
4. Немирович-Данченко, В. И. Рождение театра / В. И. Немирович-Данченко. – Москва : АСТ ; Зебра Е ; ВКТ, 2009. – 672 с. – (Актерская книга).
5. Новарина, Валер. Жертвующий актер / пер. с фр. Екатерины Дмитриевой // Новое литературное обозрение. – 2005. – № 73. – Режим доступа : <http://magazines.russ.ru/nlo/2005/73/no31-pr.html>.
6. Райан, П. Актерский тренинг искусства быть смешным и мастерства импровизации / П. Райан ; пер. с англ. – Москва : АСТ, 2010. – 320 с. – (Золотой фонд актерского мастерства).
7. Русская театральная школа. – Москва : ПанЪинтер, 2004. – 544 с. – (Русские школы).
8. Сорокин, В. Н. Мизансцена – как пластическое выражение сути драматургического материала / В. Н. Сорокин, Л. Я. Сорокина // Искусство и образование. – 2010. – № 1(63). – С. 19–27.
9. Сушков, Б. Театр будущего. (Школа русского демиургического театра. Этика творчества актера / Борис Сушков. – Тула : Гриф и К, 2010. – 472 с.

10.

Интернет – ресурси

1. Актерское мастерство. – Режим доступа : <http://acterprofi.ru>.
2. Культура и Образование. Театр и кино // Онлайн Энциклопедия «Кругосвет». – Режим доступа : http://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/teatr_i_kino.
3. Каталог : Театр и театральное искусство. – Режим доступа : <http://www.art-world-theatre.ru>.
4. Энциклопедия : Музыка. Театр. Кино. – Режим доступа : http://scit.boom.ru/music/teatr/What_takoe_teatr.htm
5. Театральная Энциклопедия. Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Teatr/_Index.php
6. Планета театра : [новости театральной жизни России]. – Режим доступа: <http://www.theatreplanet.ru/articles>.
7. Театральная энциклопедия. – Режим доступа : <http://www.theatre-enc.ru>.
История : Кино. Театр. – Режим доступа : <http://kinohistory.com/index.php>

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видам контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами практичних та лабораторних занять – 60 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему, презентація тощо та письмовий контроль: виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді); підсумковий контроль, (іспит в усній формі) – 40 балів. Разом: 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня протягом семестру за підсумками поточного контролю набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до іспиту не допускається.

9. Політика навчальної дисципліни

Активна участь здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня на практичних заняттях, під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи.

10. Політика академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі.